

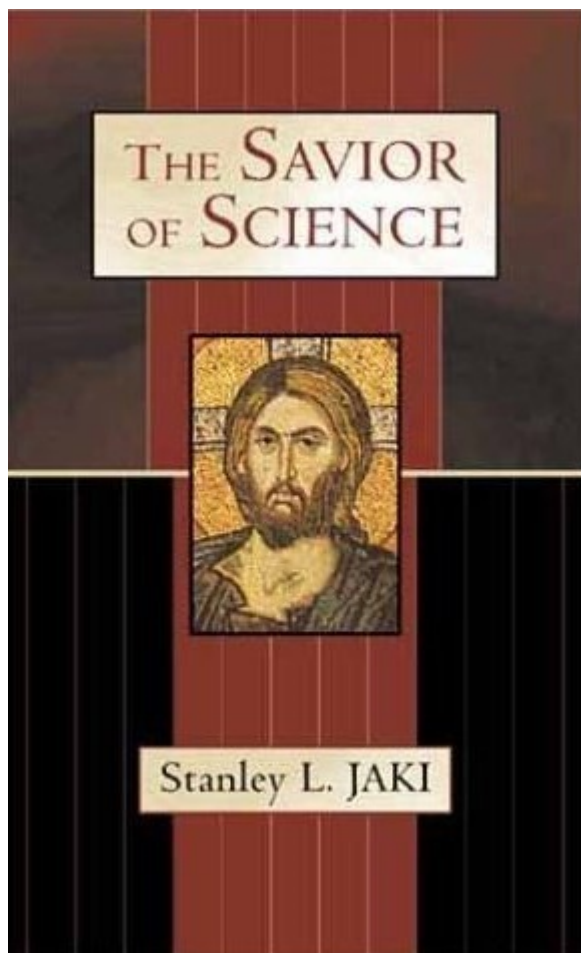
Μια σημαντική αλλά άγνωστη προσωπικότητα του διαλόγου Θρησκείας και Επιστήμης (Δρ. Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Υπεύθυνος Περιεχομένου Πεμπτουσίας)

[/ Πεμπτουσία](#)

Ο διάλογος ανάμεσα στη Θρησκεία και τις Θετικές Επιστήμες διεξάγεται σε όλο τον κόσμο με μεγάλο ενδιαφέρον τις τελευταίες δεκαετίες. Μία από τις μεγάλες μορφές εκείνες που τον υπηρέτησαν με συνέπεια για πολλά χρόνια υπήρξε ο μάλλον άγνωστος στην Ελλάδα Stanley L. Jaki.

Ο Σ. Γιάκι (1924 - 2009) υπήρξε Ούγγρος Βενεδικτίνος ιερέας. Κατείχε διδακτορικά στη θεολογία (από το Pontifical Atheneum του Αγ. Ανσέλμου στη Ρώμη, το 1950) και στη φυσική (Καθολικό Πανεπιστήμιο Fordham της Ν. Υόρκης, το 1958). Ένας από τους καθηγητές του ήταν ο V. Hess, ένας από εκείνους που ανακάλυψαν τις κοσμικές ακτίνες. Πραγματοποίησε μεταδιδακτορική έρευνα στη Φιλοσοφία της Επιστήμης στα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια των ΗΠΑ (Stanford, Berkeley και Princeton). Από το 1975 μέχρι το θάνατό του διετέλεσε Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Seton Hall University του Νιου Τζέρσεϊ των ΗΠΑ. της επιστήμης, συνεισφέροντας έτσι ιδιαίτερα στη σχέση της επιστήμης με το Χριστιανισμό.

Ασχολήθηκε με τη φιλοσοφία της επιστήμης και την ιστορία. Στα κείμενά του ανέπτυξε ιδιαίτερα την αλληλεπίδραση της λογικής με τη θρησκεία. Βασική του θέση ήταν ότι το επιστημονικό εγχείρημα δεν έγινε βιώσιμο και αυτοσυντηρούμενο, παρά από την ενσάρκωσή του στη Χριστιανική μεσαιωνική Ευρώπη και ότι η πρόοδος της επιστήμης οφείλεται στη χριστιανική κατανόηση της δημιουργίας. Εκτιμούσε, έτσι, ότι επιστήμη και θρησκεία είναι δύο αλληλοενισχυόμενα μεγέθη.

Ειδικότερα στο έργο του «Ο Σωτήρας της επιστήμης» (1988), ανέπτυξε ιδιαίτερα την ιδέα του, ότι η πίστη στο Χριστό εξασφάλισε για την επιστήμη ένα ασφαλές περιβάλλον ανάπτυξης, περιγράφοντας πώς ο χριστιανικός μονοθεϊσμός παρέχει τις πνευματικές εγγυήσεις για ένα έγκυρο κοσμολογικό επιχείρημα, αποκαθιστά την αίσθηση του σκοπού και χαράζει σταθερές ηθικές κατευθυντήριες γραμμές ενάντια στις καταχρήσεις της τεχνολογικής κυριαρχίας.

Ο Jaki έγραψε πολλά βιβλία σχετικά με τη σχέση της σύγχρονης επιστήμης με το Χριστιανισμό και έδωσε πλήθος διαλέξεων και ομιλιών για τα ίδια θέματα. Το 1987 παρέλαβε βραβείο Templeton για την προώθηση της κατανόησης των σχέσεων μεταξύ της επιστήμης και της θρησκείας. Αμέσως μετά τη βράβευσή του, είχε

δηλώσει:

«Πιστεύω ότι υπάρχει μια βασική παρεξήγηση για εκατοντάδες χρόνια και θα συνεχίσει να μας απασχολεί σχετικά με το «δημιουργιστικό πρόβλημα», καθώς στο επίπεδο της διανόησης δεν μπορούμε να λύσουμε τέτοια διλήμματα και να τους ικανοποιήσουμε όλους».

Stanley L. Jaki

The Savior of Science

 GATEWAY EDITIONS

Ήταν από τους πρώτους που εντόπισαν το γεγονός ότι το θεώρημα Μη

Πληρότητας του Gödel είναι σχετικό με τις θεωρίες των Πάντων στη θεωρητική φυσική. Το θεώρημα του Gödel δηλώνει ότι: *Οποιαδήποτε αποτελεσματικά παραχθείσα θεωρία που είναι ικανή να εκφράσει τη στοιχειώδη αριθμητική δεν μπορεί να είναι και συνεπής και πλήρης, δηλαδή θα είναι είτε ατελής είτε ασυνεπής. Δεδομένου ότι οποιαδήποτε «θεωρία των πάντων» θέλει να είναι συνεπής, θα πρέπει επίσης να είναι και ατελής.*

Η έκταση της συνεισφοράς του θα γίνει οπωσδήποτε ορατή, αν δούμε τους τίτλους των έργων του:

Η Συνάφεια της Φυσικής, 1966
Εγκέφαλος, μυαλό και υπολογιστές, 1969
Το παράδοξο του παράδοξου Olbers, 1969
Ο Γαλαξίας: Ένας φευγαλέος δρόμος για την επιστήμη, 1973
Επιστήμη και Δημιουργία: Από τους Αιώνιους Κύκλους σε ένα Ταλαντευόμενο Σύμπαν, 1974
Πλανήτες και Πλανητικοί. Μια ιστορία των θεωριών της προέλευσης των πλανητικών συστημάτων, 1978
Ο δρόμος της επιστήμης και οι δρόμοι στο Θεό, 1978
Η προέλευση της επιστήμης και η επιστήμη της προέλευσής της, 1978
Κόσμος (Cosmos) και Δημιουργός, 1980
Άγγελοι, πιθήκους και άνθρωποι, 1983
Ανήσυχη μεγαλοφυΐα. Η ζωή και το έργο του Pierre Duhem, 1984
Τσέστερτον, ένας προφήτης της Επιστήμης, 1986
Ο Λόρδος Gifford και οι διαλέξεις του. Μια οκταετής αναδρομή, 1986.
Τύχη ή Πραγματικότητα και άλλα δοκίμια, 1986
Το Απόλυτο κάτω από το Σχετικό και άλλα δοκίμια, 1988
Ο Σωτήρας της Επιστήμης, 1988
Θαύματα και Φυσική, 1989
Ο Θεός και οι Κοσμολόγοι, 1989
Το μοναδικό χάος και άλλα δοκίμια, 1990
Επιστήμονας και Καθολικός, Ένα Δοκίμιο για τον Pierre Duhem, 1991
Το χωρίο Γέν. 1 μέσα στο χρόνο, 1992
Η Αγία Γραφή και η Επιστήμη, 1996
Ο Θεός και ο Ήλιος στη Φάτιμα, 1999
Τα όρια μιας απεριόριστης επιστήμης και άλλα δοκίμια, 2000
Ο Χριστός και η επιστήμη, 2000
Προσευχή με τους Ψαλμούς. Ένα Σχόλιο, 2001
Το θέμα του μυαλού: μια πνευματική αυτοβιογραφία, 2002
Και επί ταύτην την πέτραν: Μαρτυρία μιας γης και δύο διαθηκών, 2004
Χαίρε Κεχαριτωμένη Μαρία: Ένα Σχόλιο, 2008